

MCBAIX

CINEMA DE LA MEDITERRÀNIA I DEL LLEVANT

Del **3** al **21**
de novembre
de **2022**

mostra.cinebaix.cat
Sant Feliu de Llobregat
[#mostracinebaix2022](https://twitter.com/mostracinebaix2022)

A 'Broken keys' s'explica en clau de ficció l'opressió viscuda en una localitat siriana que roman sota control d'Estat Islàmic

La programació de la Mostra de Cinema de la Mediterrània i el Llevant de CineBaix de 2022, que se celebrarà entre els dies 3 i 21 de novembre, inclou diverses pel·lícules que tracten de vides i drames amb conflictes militars al rerefons. Potser no és possible que sigui d'una altra manera, si es tracta de difondre l'audiovisual d'una zona del planeta on abunden les guerres obertes i les conflagracions armades més o menys cronificades.

La nova edició del certamen també inclou propostes que no s'ubiquen en escenaris d'aquest tipus. El drama juvenil *Casablanca beats*, per exemple, està protagonitzat per joves marroquins que s'expressen

a través del hip-hop. *Holyspider o Boy from heaven* relaten realitats de l'Iran o Egipte sota les formes del thriller. Amb tot, una part significativa dels títols programats tracten del sagnant trencaclosques geopolític sirian o de les ocupacions de Palestina i del Sàhara.

VIATGES A LA SÍRIA RECORREGUDA PER LA VIOLÈNCIA

Broken keys, dirigida pel realitzador libanès Jimmy Keirouz, és un drama de ficció protagonitzat per un pianista assetjat per un cabdill local d'una ciutat siriana que roman sota control d'Estat Islàmic. La persecució de la música simbolitza un cert odi a la cultura per part dels extremistes. I les eleccions vitals del protagonista esce-

nifiquen els conflictes ètics d'una víctima que vol deixar el seu país, encara que part de la concitadania critiqui que no es quedi per lluitar.

Keyrouz construeix un ambient d'una certa comunitat que es conserva entre les runes físiques i psicològiques del país. Entre limitacions, pors i execucions que formen part de la quotidianitat, la vida s'obre camí tímidament malgrat el context de violència cronificada. Entre els personatges de la narració trobem un botiguer amb un optimisme sostingut en el model de vida, en el qual s'amaga una certa derrota implícita ("és hora que oblidis aquests somnis teus", afirma). Altres personatges amb un cert protagonisme són una combatent kurda i un nen

Vides marcades per guerres que no acaben

‘The translator’ o ‘The stranger’ són drames que usen els recursos de la ficció per traslladar-nos a realitats de Síria o Palestina

Ignasi Franch @ignasifranch

assedegat de venjança per l'execució del seu pare.

La proposta de Keyrouz s'acosta a les convencions del cinema global marcat per la llengua franca emprada per Hollywood. Estimula l'empatia i la compassió vers les víctimes del conflicte a través d'una narrativa reconeixible. I estimula, també, la presa de posició del públic quan mostra el viatge interior d'un protagonista inicialment renuent a assumir les seves responsabilitats (compromet el benestar col·lectiu amb el seu intent d'aconseguir diners per pagar un bitllet per a l'exili).

‘Broken keys’ s'acosta a les convencions del cinema globalitzat

The translator també aborda els dilemes de viure sota conflictes extrems. El seu protagonista és un traductor sirianista que va demanar asil polític a Austràlia després d'ofendre el govern dels al-Assad. Aquells que va deixar enrere li recreen aquesta decisió del passat, encara que el personatge pren una decisió valentíssima: tornar clandestinament al

país juntament amb un periodista amic -en plena repressió de la primavera siriana- per mirar d'ajudar el seu germà detingut durant les protestes.

El drama de *The translator* té lloc en un ambient asfixiant: francatiradors emplaçats en qualsevol edifici, persecució de la dissidència, assassinats polítics... La realitzadora Rana Kazkaz cultiva una atmosfera de perill general, i també l'experiència atemoridora d'un protagonista que sap que està en territori hostil. Amb tot, el resultat no es plega a les convencions del thriller d'acció sensacionalista.

ELS DESESPERS PERDURABLES

A *The stranger* es posen en comú dos conflictes. La narració s'ambienta als alts del Golan, en una zona de la Palestina sota l'apartheid israelià que té frontera amb la Síria en guerra. El realitzador Ameer Fakher Eldin defineix »

Les restes d'un teixit comunitari es mantenen en peu, amb moltes dificultats, a la Síria en guerra que retrata 'Broken keys'

La boira dels alts del Golan presidint 'The stranger' / ALFILM

un protagonista condicionat per una relació paternofilial enverinada. Adnan és un home que va formar-se per ser metge a Rússia, però que s'ha endinsant en una manera de viure autodestructiva i marcada per la desídia. El destí li ofereix una oportunitat de sentir-se útil quan creua el seu camí amb un fugitiu de la guerra siriana, però les possibilitats d'assolir una certa realització personal són escasses en el marc de la Palestina ocupada.

The stranger és un film inusualment solemne. Abunden els plans seqüència emprats com a eines per representar el pas del temps i l'evolució de les situacions sense fer ús del muntatge. Algunes escenes arriben a assolir una bellesa extraordinària que recorda la cerimonia d'un artista de la lentitud cinematogràfica com Béla

Tarr (*Armonías de Werckmeister*). Eldin podria haver confeccionat un poema filmic, però opta per alternar les contemplacions estètiques amb altres escenes que traslladen de manera més eixuta la frustració d'un home doblement esclafat pel poder del pare i de l'exèrcit colonitzador.

The stranger s'allunya dels codis habituals del drama social i polític. També pren moltes distàncies amb la tendència d'agermanar el drama amb les narratives de tensió sostinguda i contrarellotge

del thriller, conreada per històrics com els germans Dardenne (*La chica desconocida*) i per autors de generacions posteriors com Asghar Farhadi (*Un héroe*).

Altres films que es podran veure durant la mostra sí que conreen aquest dialecte del drama social adrenalític. Potser la tensa *The*

exam és el cas més evident: els exàmens d'accés als estudis superiors són l'única escapatòria d'un matrimoni concertat per a una jove adolescent, així que la seva germana gran s'endinsa en una trama de docents corruptes per mirar de garantir que ella aprovi. En el rerefons roman un Iraq d'estructures febles habitat per persones desesperades, marcades per la manca d'oportunitats d'assolir un futur digne i sobirà.

Luzzu és un film una mica més reposat, però també adientment incòmode. El realitzador maltès Alex Camilleri remet a la tradició del neorealisme italià. Si a *Ladrón de bicicletas* la vida d'un home trontollava perquè li robaven una bicicleta, aquí les coses giren al voltant d'una barca de pesca necessitada de reparacions. La pel·lícula tracta de la pobresa del protagonista i dels problemes familiars que se'n deriven, però també resulta implícitament denunciadora. S'hi escenifica que els practicants de la pesca tradicional

'Luzzu' actualitza el neorealisme italià de 'Ladrón de bicicletas'

Veix algunes imatges belles de

Els responsables de 'Limbo, la promesa olvidada' van viatjar a diversos camps de refugiats saharauis / NOMADOCS

només poden aspirar a una subsistència molt precària. En canvi, l'abandonament subsidiat de l'activitat o la venda d'exemplars d'espècies protegides sí que proporcionen ingressos apreciables.

Altres pel·lícules de la mostra d'enguany tracten de les cicatrius de la descolonització i els escenaris de violència en què van derivar algunes primaveres àrabs. L'obra d'animació *My sunny Maad*, per altra banda, ens recorda els efectes de la denominada *guerra contra el terrorisme* impulsada per l'administració Bush-Cheney. Tracta d'una universitària txeca que es casa amb un company d'estudis afganès. Quan es trasllada al país d'origen d'ell, comprova les dificultats per adaptar-se a un país en guerra *de facto* (la tutela americana està afeblida per la violència insurgent), on el rigorisme talibà ha penetrat socialment. La realitzadora Michaela Pavlátová mira de defugir els maniqueïsmes i els tons condemnatoris quan explora les contradiccions de la parella protagonista.

Imatges del Sàhara oblidat

En el marc de la mostra s'ha organitzat una sessió amb tres documentals que aborden l'ocupació marroquina del Sàhara Occidental. El migmetratge *Ocupación S. A.*, dirigit per Laura Daudén i Sebastián Ruiz Cabrera, tracta de la no descolonització del territori i el seu rerefons: l'interès vers la zona com a filó de matèries primeres, la compra d'armament i l'ús dels fluxos migratoris com a mecanisme de pressió vers els governs espanyols... El resultat és fluid. Les seves formes recorden al periodisme televisiu, però sense la urgència agitada dels exponents més sensacionalistes del gènere.

Limbo, la promesa olvidada és un altre migmetratge documental, en aquest cas marcat per un tarannà més vivencial. Es fa un recull sobre el terreny dels testimonis dels camps de Tinduf o Al-Aaiun, inclosa la veu institucional de Hama Salama (president del Consell Nacional Saharai). Domina un cert to de tristesa i d'indignació continguda per les dècades de promeses incomplertes i de silencis que condemnem les persones refugiades del Sàhara ocupat a la vida límbica a la qual al·ludeix el títol de l'obra. El tríptic de projeccions es complementarà amb el curtmetratge *Solo son peces*, que difon un projecte de piscifactoria en ple desert algerià.

Devenir Seiba

OnA Ediciones

Devenir Seiba

Autoria: Tfarrah

Editorial: Ona Ediciones

Pàgines: 156

Sobre allò que no volem sentir ni veure

Com és viure sabent-se al marge del marge? Com et descrius i et construeixes quan et sents estrangera a casa teva? Tfarrah fa un exercici preciós en aquest llibre, que es mou a cavall de la poesia, la crònica personal i l'assaig (també inclou una entrevista a l'autora publicada inicialment a *Pikara Magazine*). Ens hi explica allò que moltes no volem sentir ni veure: ser una dona i voler viure la teva sexualitat lliurement en un context determinat com el Sàhara Occidental no és una tasca gens fàcil quan tens el capitalisme, el patriarcat, el racisme i el colonialisme bufant-te el clatell i encalçant-te durant tota la vida.

Quan pensem en el Sàhara, pensem en una situació de guerra i batalla sostinguda en el temps; amb l'Estat espanyol desentenent-se de la població i del seu paper colonitzador, i amb el Marroc i Mauritània concebant aquest territori com a propi. Són guerres i batalles que les dones que no basen les seves vides en la validació i el consum masculins encara ara pateixen als seus cossos. L'autora expressa la idea de no voler participar de la institució matrimonial, per exemple, i com això provoca que el seu desig sigui negat i que s'instaurin un silenci i una invisibilització que es transformen en una arma de repudi dins de la comunitat i de la pròpia família. Per aquest motiu, moltes dones es veuen en l'obligació de crear altres famílies, les dissidents, amb les cures i el sentit comunitari que defineixen les dones sahrauís, unes cures necessàries per sobreviure a tantes violències.

Tfarrah escriu amb les entranyes i des del dolor, però també des de la memòria col·lectiva i familiar que l'han fet ser com és. A *Devenir Seiba* hi podreu conèixer les seves àvies i mares –sí, en plural–, les germanes i les amigues, però sobretot hi podreu conèixer la història d'una dona que es reconstrueix a si mateixa i que és capaç de trobar la lucidesa i la llum entre la foscor, una d'una dona capaç de fer crítiques necessàries i imprescindibles per entendre la totalitat de les batalles que es lliuren al Sàhara Occidental.

La Ciutat Invisible

Boy from heaven / Walad min al janna

Tarik Saleh

L'Adam, humil fill d'un pescador, ingressa a la Universitat d'Al-Azhar del Caire, epicentre del poder de l'islam sunnita. Quan el gran imam que dirigeix la institució mor de sobte, l'Adam es troba enmig d'una lluita de poder implacable entre les elits religioses i polítiques del país.

(Suècia, França, Finlàndia, Dinamarca; 2022) | 126 min | Ficció
Àrab, amb subtítols en espanyol

Dj. 3 - 19.30 h - Sala 2

Dv. 18 - 16.15 h - Sala 4

Broken keys / Le dernier piano

Jimmy Keyrouz

Un pianista intenta aconseguir els diners que necessita per fugir de la persecució a què és sotmès en una ciutat de l'Orient Mitjà. La música i les maneres modernes de viure han estat prohibides per cabdills islamistes extremistes.

(Líban, França; 2021) | 111 min
Ficció

Àrab, amb subtítols en català

Ds. 12 - 21 h - Sala 2

Di. 21 - 19.15 h - Sala 4

After a revolution

Giovanni Buccomino

A Líbia, dos germans van pertànyer a bàndols diferents durant la revolució del 2011: ell va donar suport a Gaddafi i ella va ser una de les rebels. Ara ella pertany a la classe dirigent, però torna a donar la cara pels oprimits i a cercar la rehabilitació de persones com el seu germà.

(EUA, Itàlia, Regne Unit; 2021)

121 min | Documental

Àrab, amb subtítols en català

Dv. 11 - 18.15 h - Sala 2

Di. 14 - 21 h - Sala 2

Boycott

Julia Bacha

Un editor de notícies d'Arkansas, un advocat d'Arizona i un terapeuta de la parla de Texas han de comprometre's a no boicotejar l'Estat d'Israel si volen conservar les seves feines. Per defensar les seves creences polítiques, comencen una batalla legal.

(EUA, 2021) | 73 min | Documental
Anglès, amb subtítols en català

Dg. 6 - 19 h

Sala 2 (cinefòrum)

Dv. 18 - 21.30 h - Sala 4

Ashkal

Youssef Chebbi

Aquesta pel·lícula aborda una investigació que comença amb la troballa d'un cos d'un vigilant calcinat enmig d'una obra als jardins de Cartago, un barri de construcció recent on els edificis moderns es juxtaposen als solars abandonats i als terrenys erms.

(França, Tunísia, Qatar; 2022)

94 min | Ficció

Àrab i francès, amb subtítols en espanyol

Dv. 4 - 21.30 h - Sala 2

Di. 7 - 21 h - Sala 2

Casablanca beats / Haut et fort

Nabil Ayouch

L'Anas és un antic raper que treballa en un centre cultural. Els seus estudiants, animats pels nous professors, intentaran alliberar-se del pes de les tradicions per viure la seva passió i expressar-se a través de la cultura hip-hop.

(França, Marroc; 2021) | 101 min
Ficció

Àrab, amb subtítols en espanyol

Ds. 5 - 21.30 h - Sala 2

Dg. 13 - 21.30 h - Sala 2

8

Héliopolis / Haliyubulis

Djaffar Gacem

El 8 de maig de 1945, quan es va anunciar la fi de la Segona Guerra Mundial, es van dur a terme manifestacions contra el poder colonial francès que van ser reprimides sagnantment. Els esdeveniments es coneixen com les massacres de Sétif i Guelma.

(Algèria, 2021) | 116 min | Ficció
Àrab i francès, amb subtítols en català

Ds. 19 - 16.45 h - Sala 4

Dg. 20 - 19 h - Sala 4

Luzzu

Alex Camilleri

Un pescador maltès no pot afrontar la reparació d'una nova via d'aigua al seu vaixell de fusta. El seu mitjà de vida i una tradició familiar de generacions estan en perill. Desesperat per mantenir la seva dona i el seu fill, s'implica en una xarxa de pesca il·legal.

(EUA, Malta; 2021) | 94 min
Ficció

Maltès i anglès, amb subtítols en espanyol

Dv. 4 - 17 h - Sala 2

Di. 7 - 19 h - Sala 2

Kobanê. Aixecar-se

Ferran Domènech Tona

La ciutat de Kobanê està marcada per la resistència col·lectiva contra Estat Islàmic i pels importants canvis socials que s'han dut a terme a la zona. Dos joves intenten construir el seu futur enmig de la destrucció de la guerra i l'esperança de la revolució.

(Síria, Estat espanyol; 2022)
41 min | Documental
Subtítols en català

Ds. 12 - 19 h

Sala 2 (cinèforum)

Di. 14 - 17.30 h - Sala 2

My sunny Maad

Michaela Pavlátová

Quan una jove txeca s'enamora d'un jove afganès, no és conscient de la classe de vida que l'espera a l'Afganistan posterior a la caiguda dels talibans, ni del tipus de família de la qual formarà part: un avi liberal, un nen adoptat, una cunyada que vol escapar del seu marit...

(Txèquia, França, Eslovàquia; 2021) | 85 min | Ficció
Txec, anglès i persa afgà, amb subtítols en espanyol

Dv. 4 - 19 h - Sala 2

Di. 7 - 17 h - Sala 2

Holy spider

Ali Abbasi

Una periodista de Teheran se submergeix als barris amb pitjor reputació de la ciutat santa de Meixad per investigar uns femicidis. Les autoritats locals no tenen cap pressa per resoldre els crims, obra d'un sol home que assegura que purifica la ciutat dels seus pecats.

(Dinamarca, Alemanya, Suècia, França; 2022) |
117 min | Ficció

Persa, amb subtítols en espanyol

Dg. 13 - 16.15 h - Sala 2

Ds. 19 - 21.15 h - Sala 4

Los primeros 54 años: manual breve para una ocupación militar

Avi Mograbi

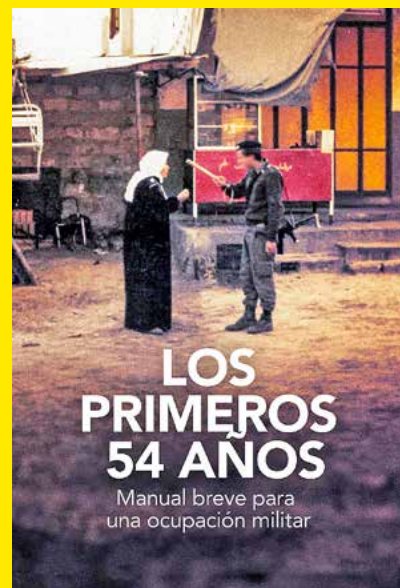
Un relat de l'ocupació israeliana dels territoris palestins de Cisjordània i la Franja de Gaza, des de 1967 fins a l'actualitat, amb declaracions d'antics soldats israelians que parlen sobre els seus anys de servei destacats en aquelles zones.

(Israel, França, Finlàndia, Alemanya; 2021) | 110 min | Documental
Hebreu i anglès, amb subtítols en espanyol

Ds. 5 - 18.30 h

Sala 2 (cinèforum)

Dg. 6 - 21.25 h - Sala 2

The devil's drivers

Daniel Carsenty,
Mohammed Abugeth

Perseguits per l'exèrcit, dos beduïns fan contraban de treballadors palestins a través del desert del Nèguev. Un retrat filmat durant cinc anys sobre homes que viuen al límit en una de les regions més fràgils del món.

(França, Alemanya, Líban, Palestina, Qatar, Israel; 2021) | 90 min

Documental

Àrab, amb subtítols en espanyol

Dg. 6 - 17 h - Sala 2

Dv. 11 - 21.30 h - Sala 2

The exam / Zkouška / Ezmûn

Shawkat Amin Korki

La Rojin és una jove kurdoiraquina que està a punt de fer l'examen d'accés a la universitat. La seva germana gran vol que aprovi sigui com sigui perquè pugui evitar un matrimoni concertat. Al llarg del procés, es veurà implicada en una gran xarxa de corrupció.

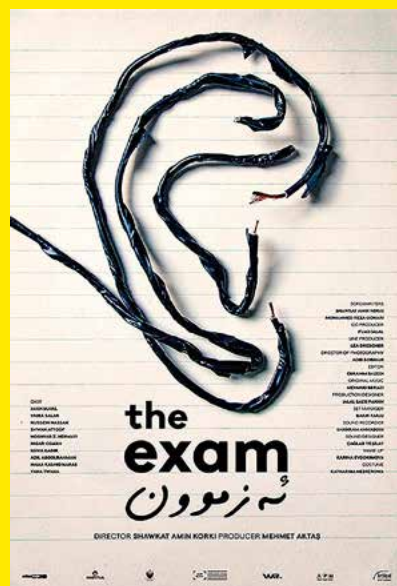
(Alemanya, Iraq, Qatar; 2021)

89 min | Ficció

Kurd, amb subtítols en català

Ds. 12 - 17 h - Sala 2

Di. 14 - 19 h - Sala 2

The dogs didn't sleep last night / Sag-ha dishab na-khabidand

Ramin Rasouli

En una zona remota de l'Afganistan on encara sagnen les ferides de la guerra, s'encreuen les històries d'una jove pastora que protegeix una soldat, d'un nen caçador d'ocells que es refugia en un tanc i d'una mestra que vol venjar la mort del seu marit.

(Afganistan, Iran; 2020) | 91 min

Ficció

Persa afgà i anglès, amb subtítols en espanyol

Ds. 5 - 16.45 h - Sala 2

Dv. 11 - 16.30 h - Sala 2

The translator / Le traducteur

Rana Kazkaz, Anas Khalaf

Un exiliat siríà que viu a Austràlia torna al seu país natal quan el seu germà és detingut pel règim de Bashar al-Assad l'any 2011. Es troba desamparat i perseguit en un país recorregut per la violència, la repressió política i la por a la delació.

(França, Suïssa, Síria, Bèlgica, EUA; 2020) | 105 min | Ficció

Àrab i anglès, amb subtítols

en català

Dv. 18 - 18.30 h - Sala 4

Dg. 20 - 21.15 h - Sala 4

The stranger

Ameer Fakher Eldin

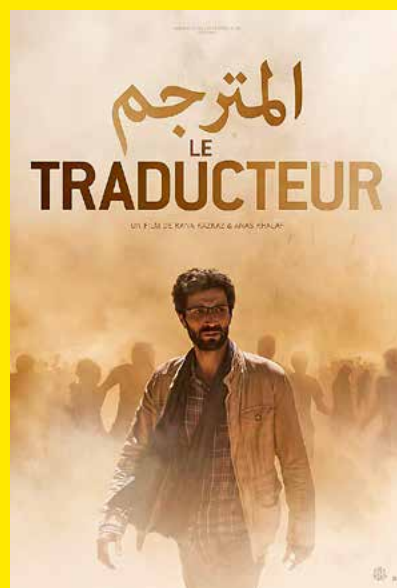
Un metge desesperat i sense llicència, que ha caigut en dinàmiques autodestructives, viu als alts del Golan ocupats. Quan es troba per accident un soldat ferit en la guerra de Síria, subverteix les escasses expectatives que el seu entorn disposa en ell.

(Síria, Alemanya, territoris palestins, Qatar; 2021) | 112 min | Ficció

Àrab, amb subtítols en espanyol

Ds. 19 - 19 h - Sala 4

Dg. 20 - 16.45 h - Sala 4

Sessió de curtmetratges sobre el Sàhara

Dg. 13 - 18.30 h - Sala 2 (cinefòrum) / Dl. 21 - 17 h - Sala 4

Limbo, la promesa olvidada

Antonio Rodrigo

(Estat espanyol, 2020)

50 min | Documental

Àrab i espanyol, amb

subtítols en espanyol

Història de l'opressió patida pel poble sahrauí i de la seva resistència. El film dona veu a diverses generacions de protagonistes que dimensionen els vincles històrics mantinguts amb el poble espanyol i la decepció que ha generat el paper del govern estatal.

Ocupación S.A.

Laura Daudén,

Sebastián Ruiz

Cabrera

(Estat espanyol, Brasil;

2020) | 40 min

Documental

Espanyol

Aquest documental exposa minuciosament els noms i els cognoms dels empresaris i dels polítics espanyols involucrats en l'explotació econòmica del Sàhara Occidental, l'última colònia d'Àfrica i un dels territoris més militaritzats i censurats del món.

Solo son peces / They're just fish

Ana Serna, Paula

Iglesias

(Estat espanyol, 2019)

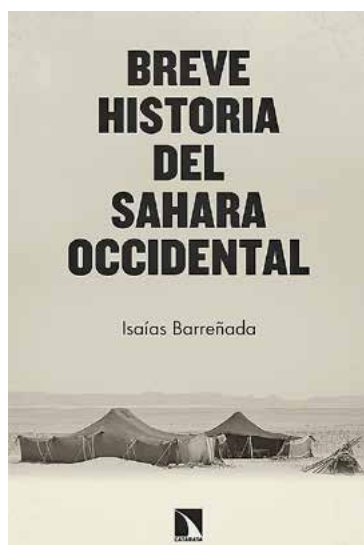
17 min | Documental

Àrab, amb subtítols

en espanyol

La Teslem, la Dehba i la Jadjja treballen en una piscifactoria als campaments de població refugiada sahrauí. On? A Algèria, en ple desert, molt lluny de la seva terra. Ja no tenen mar, però sí que tenen peixos.

INAUGURACIÓ Dijous 3, 19.30 h		Boy from heaven (126') VOSE - Sala 2					
Divendres 4		Dissabte 5		Diumenge 6		Dilluns 7	
Luzzu (94') VOSE	17 h Sala 2	The dogs didn't sleep last night (91') VOSE	16.45 h Sala 2	The devil's driver (90') VOSE	17 h Sala 2	My sunny Maad (85') VOSE	17 h Sala 2
My sunny Maad (85') VOSE	19 h Sala 2	Los primeros 54 años (110') VOSE Cinefòrum sobre Israel	18.30 h Sala 2	Boycott (75') VOSC Cinefòrum sobre Palestina	19 h Sala 2	Luzzu (94') VOSE	19 h Sala 2
Ashkal (94') VOSE	21.30 h Sala 2	Casablanca beats (101') VOSE	21.30 h Sala 2	Los primeros 54 años (110') VOSE	21.25 h Sala 2	Ashkal (94') VOSE	21 h Sala 2
Divendres 11		Dissabte 12		Diumenge 13		Dilluns 14	
The dogs didn't sleep last night (91') VOSE	16.30 h Sala 2	The exam (89') VOSC	17 h Sala 2	Holy spider (117') VOSE	16.15 h Sala 2	Kobanê. Aixecar-se (42') VOSC	17.30 h Sala 2
After a revolution (121') VOSC Cinefòrum sobre Líbia	18.15 h Sala 2	Kobanê. Aixecar-se (42') VOSC Cinefòrum sobre Kurdistan	19 h Sala 2	Curtmetratges sobre el Sàhara (110') VOSE Cinefòrum sobre el Sàhara	18.30 h Sala 2	The exam (89') VOSC	19 h Sala 2
The devil's driver (90') VOSE	21.30 h Sala 2	Broken keys (110') VOSC	21 h Sala 2	Casablanca beats (101') VOSE	21.30 h Sala 2	After a revolution (121') VOSC	21 h Sala 2
Divendres 18		Dissabte 19		Diumenge 20		Dilluns 21	
Boy from heaven (126') VOSE	16.15 h Sala 4	Héliopolis (116') VOSC	16.45 h Sala 4	The stranger (112') VOSC	16.45 h Sala 4	Curtmetratges sobre el Sàhara (110') VOSE	17 h Sala 4
The translator (105') VOSC Cinefòrum sobre Síria	18.30 h Sala 4	The stranger (112') VOSC	19 h Sala 4	Héliopolis (116') VOSC	19 h Sala 4	Broken keys (110') VOSC	19.15 h Sala 4
Boycott (75') VOSC	21.30 h Sala 4	Holy spider (117') VOSE	21.15 h Sala 4	The translator (105') VOSC	21.15 h Sala 4		

Breve historia del Sáhara Occidental

Autoria: Isaías Barreñada

Editorial: Libros de la Catarata

Pàgines: 144

Història concisa d'un abandonament i una ocupació

El món és ple de silencis sonors, però un dels que ens queden més a prop és el del conflicte sahrauí. Llegir Barreñada, docent i doctor en Relacions Internacionals, ens és molt útil per entendre i apamar la magnitud de la tragèdia d'un territori desatès i abandonat per l'Estat espanyol, d'una banda, i ocupat il·legalment i perllongadament per part del Marroc, de l'altra. Entendre un conflicte com aquest, amb tots els seus vèrtexs, no és una tasca fàcil.

A *Breve historia del Sáhara Occidental*, hi trobam la història d'aquest territori ocupat des del principi i fins a l'actualitat: el paper de l'Estat espanyol i el Marroc, les semblances amb un altre conflicte que tampoc no se soluciona (l'ocupació de Palestina a mans de l'estat d'Israel), l'actual guerra de què ningú no parla... A més a més, l'autor ha inclòs al final del llibre una cronologia exhaustiva, una bibliografia i diversos annexos i documents rellevants que complements la lectura i ajuden a ubicar tot el conflicte.

La Ciutat Invisible

Una república com si...

Autoria: Alaa Al Aswani

Traducció: Jaume Ferrer Carmona

Editorial: Edicions de 1984

Pàgines: 512

Novel·lar un cicle de protesta

L'autor del majestuós llibre *Edifici laqubian* signa aquesta novel·la situada enmig de la revolta egípcia del 2011. Teixeix un relat que ens convida a experimentar amb un ritme elèctric com es visqué, des de diferents perspectives, la revolució que derrocà Mubarak i que finalment no derrocà el règim. Amb una valentia fora de tota discussió (la novel·la està prohibida a Egipte), Al Aswani ens proposa pujar i baixar d'una forma vertiginosa per la corba d'un cicle de protesta. És especialment incisiu quan, un cop caigut el dictador, replica la mordaç operació reaccionària de l'exèrcit en aliança amb els Germans Musulmans, i és essencialment dur quan retrata la repressió cruenta sobre les forces revolucionàries, justament quan pensaven que havien guanyat. Malgrat aquesta amargor, l'autor ens transmet la sensació que, tot i la immobilitat del poder, potser alguna cosa profunda i irreversible ha canviat sociològicament dins de la societat egípcia. Una pirueta final ens reconcilia i sacia literàriament la set de justícia.

La Ciutat Invisible

Conflictes fora de focus

L'atenció que acapara la invasió russa d'Ucraïna ha exposat l'existència de conflictes de primera i de segona, i ha posat de manifest una cínica doble moral per part d'Occident

Marc Español @mespanolescofet

L'inici de la invasió russa d'Ucraïna a finals del passat mes de febrer no va trigar a posar en relleu com alguns conflictes, des de l'òptica dels països occidentals, acaparen molta més atenció que d'altres. Des d'aleshores, aquesta guerra i les seves víctimes han absorbit l'agenda de molts governs i mitjans, i l'interès del públic en general, fins a uns extrems inusuals. Això ha contrastat amb la cobertura que reben altres conflictes en territoris que sovint semblen caure del mapa.

Fins a cert punt, la decidida reacció europea a la invasió i les seves conseqüències (com la resistència local o l'existència de milions de persones refugiades) s'ha intentat justificar sobre la base de la política exterior de la Unió, la simple proximitat geogràfica d'alguns països i l'existència de vincles històrics, culturals i lingüístics. L'enorme distància establerta entre aquesta reacció i la resposta a altres conflictes que també es produeixen en latituds properes, inclosa la Mediterrània, ha exposat també una perversa doble moral i una cruel classificació de conflictes de primera i segona.

Un dels llocs on aquesta doble moral ha quedat més palesa ha estat a Palestina. En aquest sentit, la defensa activa que s'ha fet des de les capitals occidentals del dret a l'autodefensa del poble ucraïnès

contrastava amb les condemnes sistemàtiques a la resistència palestina enfront de l'ocupació i d'un règim d'apartheid d'Israel que rep xecs en blanc d'una part de la comunitat internacional.

A més, activistes i analistes d'origen palestí han manifestat que bona part de la retòrica que ha utilitzat el Kremlin per embolcallar l'agressió a Ucraïna segueix uns patrons molt similars als empleats per Israel: des de la tergiversació del concepte d'*operació militar* fins a la negació de l'*altre*, passant per pretexts inconsistents per tal de justificar la violència.

En una situació similar, però rebent molta menys atenció política i mediàtica, s'ha trobat el Sàhara Occidental. Aquest territori ha estat ocupat,

Projectes buits acumulats al desert llibic / ARXIU

explotat i colonitzat progressivament pel Marroc des que l'Estat espanyol es va retirar l'any 1975 de la que encara es considera l'última colònia d'Àfrica. El referèndum per decidir el futur de la zona, contemplat en un pla de les Nacions Unides que es va acordar a la dècada dels noranta del segle passat, mai s'ha celebrat. Rabat ha continuat pressionant perquè el món reconegui la seva sobirania sobre el territori, una claudicació a la qual va accedir l'expresident dels Estats Units, Donald Trump, l'any 2020 (l'administració de Joe Biden no ha rectificat). Enguany ho ha fet l'Estat espanyol.

Polítics de la mateixa República Sahrauí que romanen a l'exili han denunciat que la invasió

d'Ucraïna és similar a la que han viscut elles des de fa gairebé mig segle. Durant aquest temps, el Front Polisario, el moviment d'alliberament nacional reconegut com el representant legítim, ha estat lluitant per l'autodeterminació. En gran manera, ho ha fet des de l'ombra. Avui, més de 150.000 refugiades sahrauís viuen encara en situacions de vulnerabilitat extrema en campaments al sud d'Algèria.

ELS PRECEDENTS

Per motius diferents, també s'han traçat molts paral·lelismes entre la situació a Ucraïna i la que té lloc a Síria, on Rússia va llançar una despietada intervenció militar el 2015 per apun- ➤

Algunes persones entre les restes d'un atac aeri a la capital del Iemen / KHALED ABDULLAH

talar el règim dels Assad. En aquest cas, la solidaritat mostrada per moltes persones de Síria amb el poble ucraïnès, conscients de la brutalitat de Moscou, s'ha barrejat amb l'amargor de contemplar, ara sí, una ferma resposta occidental. Persones expertes com el comentarista polític i opositor Yassin Swehat afirmen que la carta blanca que se li va concedir a Putin a Síria explica en part que el president rus s'hagi vist ara amb la confiança per atacar Ucraïna.

El desplaçament forçós de milions de persones, els bombardejos indiscriminats a escoles i hospi-

tals, la violència sexual, les tortures i les agressives campanyes de desinformació a xarxes i mitjans que s'estan registrant a Ucraïna ja s'havien documentat abans a Síria. Tot i que la intensitat de la guerra s'ha anat atenuant, l'ONU alerta que el país viu sumit en una severa crisi polièdrica i que està augmentant perillosament la violència des del gènere.

Un altre país que també ha conegut de prop del que és capaç Rússia, tot i que sense rebre gaire atenció per aquest motiu, és Líbia. El país viu immers en una forta inestabilitat des del derrocament del dictador Muammar al-Gaddafi el 2011 i està profundament

fragmentat per una constel·lació de milícies vagament enquadrades en dues aliances líquides a l'est i l'oest del territori nacional, cadascuna amb la seva pròpia administració. El pitjor repunt de violència dels últims anys va tenir lloc entre el 2019 i el 2020, quan les faccions de l'est -amb el suport del grup paramilitar rus Wagner i de països com França, els Emirats Àrabs Units i Egipte- van llançar una ofensiva contra el govern reconegut per la comunitat internacional. L'assalt va ser aturat per les forces de la capital, Trípoli, amb l'ajuda de Turquia, que van poder forçar un alto el foc.

Poc després, un procés apadrinat per l'ONU va nomenar un nou govern d'unitat nacional amb l'objectiu de preparar el terreny per celebrar eleccions el desembre del 2021. Però els comicis mai es van produir i Líbia ha tornat a dividir-se en dues administracions, a l'est i l'oest, aferrades al poder. A l'agost, el país va viure el pitjor episodi de violència en dos anys, quan faccions afins a les autoritats de l'est van tornar a intentar entrar a Trípoli.

ELS MARGES

El país de la regió on la diferència d'atenció respecte a Ucraïna ha estat més pronunciada, però, ha estat el Iemen. Una coalició liderada per Aràbia Saudita va llançar una ofensiva militar el 2015 per intentar apuntalar el govern reconegut internacionalment després que els rebels houthis aconseguissin el control de la capital i de la majoria del nord del país.

A l'abril, la coalició liderada per Riad i els houthis van acordar una treva inèdita, que en gran manera s'ha respectat i que s'ha estès dos cops, el darrer, fins al 2 d'octubre. Alhora, Aràbia Saudita i els Emirats Àrabs Units han reestructurat el lideratge polític de les forces locals que recolzen per preparar el terreny per a possibles negociacions. Les fractures internes no han tardat a sorgir i fins i tot han derivat en xocs armats entre aliats nominals.

L'ONU considera que al Iemen es viu una de les pitjors crisis humanitàries del món, provocada en bona part pel bloqueig aeri i marítim imposat durant anys per Riad. La guerra a Ucraïna ha exacerbat encara més la inseguretat alimentària que viu el país, i la situació també s'ha traduït en un menor interès dels donants internacionals a concedir fons per afrontar la crisi.

Per acabar, algunes parts del Kurdistan, com les de Turquia i Síria, també han vist en els darrers mesos com la invasió d'Ucraïna se'ls ha girat en contra. El president turc, Recep Tayyip Erdogan, sembla disposat a aprofitar la seva forta influència en la guerra a Europa per intensificar els atacs contra els

kurds. L'amenaça que genera més temor és la d'una possible nova ofensiva a Rojava contra les forces kurdes que controlen part del territori fronterer amb Turquia. L'objectiu seria continuar reemplaçant la població local kurda per desplaçats àrabs i milícies afins a Ankara, tal com va succeir el 2019 davant la passivitat de la comunitat internacional. ●

La guerra a Ucraïna ha exacerbat la inseguretat alimentària que viu el Iemen

Entrades i abonaments

Abonament de 5 entrades per 20 €

**Socis i sòcies de CineBaix:
gratuïtes totes les sessions**

20 pel·lícules

17 països

Palestina, Iraq, Tunísia, Marroc,
Líban, Síria, Algèria, Kurdistan,
Afganistan, Malta, EUA, Israel, Estat
espanyol, Itàlia, Suècia, Dinamarca,
República Txeca

13 dies

14 estrenes a Catalunya

7 estrenes a l'Estat espanyol

Com arribar-hi

RENFE
 Sant Feliu de Llobregat
LÍNIES R1 i R4
CONSULTA AQUÍ ELS HORARIS:
www.renfe.com

TRAMBAIX
 Sant Feliu - Consell Comarcal
LÍNIA T3
CONSULTA AQUÍ ELS HORARIS:
www.tram.cat

BUS
 **Hi ha vuit línies
de Soler i Sauret**
CONSULTA AQUÍ ELS HORARIS:
www.solerisauret.com

NITBUS
 LÍNIA N12
CADA NIT, DE 22 h A 5 h
CONSULTA AQUÍ ELS HORARIS:
www.emt-amb.com

Publicació editada conjuntament per La Directa i CineBaix
COORDINACIÓ GENERAL:

Míriam Blázquez

EDICIÓ I COORDINACIÓ DE CONTINGUTS:

Ignasi Franch

CORRECCIÓ:

Aïsha Seck i Èlia Olivan

FOTOGRAFIA:

Victor Serri

MAQUETACIÓ:

Maria Conill

**Associació
CineBaix**

www.cinebaix.com

AJUDA'NS A
CONTINUAR

**FES-TE'N
SOCI**

ORGANITZACIÓ:

AMB EL SUPORT TÈCNIC DE:

EN CONVENI AMB:

Ajuntament de
Sant Feliu
de Llobregat

MITJANS OFICIALS:

